

Magyar Köztársaság Alkotmánybírósága
1015 Budapest, Donáti u. 35-45.

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV/1042-0/2016
Érkezett:	2016 MÁJ 30.
Példány:	3
Melléklet:	4 db
Kezelőiroda:	Hb

kérelmezőnek

ALKOTMÁNYJOGI PANASZ ELŐERJESZTÉSE

Kúria

1055 Budapest, Markó u. 16.

Kfv.III. 37.973/2015/5 sz. alatt kiadott ítéletének hatályon kívül helyezése

111/2003. (VII. 29.) Korm. rendelet 36§-a alkotmányellenességének megállapítása iránt

Melléklet: 4 db

TISZTELT ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG!

Alulírott, [redacted] sz. alatti lakos, a Kúria Kfv.III. 37.973/2015/5 sz. alatt kiadott ítélete alkotmányellenességének megállapítása és az ítélet hatályon kívül helyezése iránt

ALKOTMÁNYJOGI PANASZT

terjesztek elő, mely alapján kérem, hogy a Kúria Kfv.III. 37.973/2015/5 sz. alatti ítéletet - a Gyulai Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 7.K.27.137/2014/35 sz. alatt kiadott ítéletére is kiterjedően - megsemmisíteni szíveskedjenek. Továbbá kérem, hogy a fentiekben vitatott ítélet egyik jogalapját képező időközben hatályon kívül helyezett - 111/2003. (VII. 29.) Korm. rendelet 36§-a alkotmányellenességét is megállapítani szíveskedjenek.

A Kúria fentiekben megjelölt ítéletét 2016.03.29-én vettem át.

Az alkotmányjogi panasz benyújtásának jogalapját az alábbi rendelkezések képezik:

**2011. évi CL.I. törvény
az Alkotmánybíróságról**

Az alkotmányjogi panasz

26. § (1) Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) pontja alapján alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybírósághoz fordulhat az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet, ha az ügyben folytatott bírósági eljárásban alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazása folytán

- a) az Alaptörvényben biztosított jogának sérelme következett be, és
- b) jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.

27. § Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés

- a) az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és
- b) az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.

28. § (1) Az Alkotmánybíróság a 27. §-ban meghatározott bírói döntés felülvizsgálatára irányuló eljárásban a 26. § szerinti, jogszabály Alaptörvénnyel való összhangját illető vizsgálatot is lefolytathatja.

I. Tényállás

- 2000-ben szereztem meg a [redacted] hrsz alatti, összesen 4 ha 1638 m² területű külterületi ingatlan tulajdonjogát.
- Az ingatlanon korábban – vélhetően 1986-ban – gázvezetéket létesített az alperes jogelődje anélkül, hogy erre vonatkozóan bármilyen jogok szerzett volna az ingatlan használatát illetően
- Az alperes tulajdonszerzésemet követően 2002-ben kívánt bányászolgalmi jogot szerezni az ingatlanom terhére, mely jog jelentősen korlátozta volna az ingatlan használati lehetőségeit az előírt védőövezetek korlátozó használati tilalma következtében
- A bányászolgalmi jog alapítása érdekében közigazgatási eljárást kezdeményeztettem a Békés Megyei Kormányhivatal előtt, amely helyt adott a kérelmének az 1/101/2003 sz. alatt kiadott határozata alapján javamra történő kártalanítás megállapítása mellett
- A határozat ellen benyújtott fellebbezésem alapján eljárás indult a kártalanítás összegének megállapítása iránt, mely eljárást a Békés Megyei Kormányhivatal 2006.04.13-án az 1/300-6/2006 sz. alatti határozatával felfüggesztett.

- A Békéscsabai Körzeti Földhivatal a felfüggesztés hatálya alatt az alkotmányjogi panasz tárgyát is képező 111/2003. (VII. 29.) Korm. rendelet 36§-a alapján a bányaszolgalmi jogot az ingatlanomra a II. r. alperes javára – kártalanítás megállapítása nélkül - bejegyezte
- Ezt követően az [REDACTED] Földgázelosztó Zrt a felfüggesztett eljárással kapcsolatban visszavonta a kártalanítás megállapítására irányuló kérelmét, melyre tekintettel a Békés Megyei Kormányhivatal a 2006. 12.05-én kelt 47273-3/2006 sz. határozatával az eljárást kártalanítás megállapítása nélkül meg is szüntetett.
- Ezt követően egymás után nyolc eljárást indítottam 2007 és 2012 között az [REDACTED] Földgázelosztó Zrt ellen kártalanítás megfizetése érdekében, mely eljárások mindegyike akként folyt le, hogy az [REDACTED] Földgázelosztó Zrt ellen benyújtott kereseteimet minden érintett bíróság áttenni rendelt az Békés Megyei Kormányhivatalhoz hatásköri indokok alapján, amely viszont minden esetben vagy megtagadta, vagy megszüntette az eljárásokat.
- Az utolsóként benyújtott keresetem többszörös hatásköri összeütközések után a Kúria elé került, amely a Kfv.II.37.050/2014/7 sz. alatt hozott végzést, melyben Gyulai Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságot jelölte ki az eljárás lefolytatására és részletes előírásokat adott az ügy mikénti eldöntésére.
- A Kúria végzése alapján került sor a 7.K.27.137/2014 sz. peres eljárásra, mely eljárásban a Kúria az erre irányuló indítványom ellenére sem zárta ki a 111/2003. (VII. 29.) Korm. rendelet alkalmazhatóságát, mely jogszabály 36§-a álláspontom szerint súlyosan Alaptörvény ellenes.
- A Gyulai Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 7.K.27.137/2014/35 sz. alatt kiadott ítéletben a Kúria által kiadott útmutatás alapján eljárva keresetemet elutasította.
- A jogerős ítélet ellen felülvizsgálati kérelmet nyújtottam be, mely alapján született meg a jelen eljárás alapját képező Kúria által kiadott Kfv.III. 37.973/2015/5 sz. ítélet.

Az alaptörvénybe ütköző jogszabály megjelölése

A 111/2003. (VII. 29.) Korm. rendelet 36§-a az alábbi Alaptörvényi rendelkezésekbe ütközik:

111/2003. (VII. 29.) Korm. rendelet

a földgázellátásról szóló 2003. évi XLII. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról (2007.02.05-i állapot)

36. § (1) A gázszolgáltatásról szóló 1994. évi XLI. törvény módosításáról szóló 1997. évi XX. törvény hatálybalépését megelőzően idegen ingatlanon megépült és üzembe helyezett földgázelosztó-vezetékek tekintetében, amennyiben azok elhelyezésére a szolgalmi jog alapítása az ingatlan-nyilvántartásba is bejegyzett módon nem történt meg, az engedélyes 2007. december 31-ig kérheti a szolgalmi jognak az ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyztetését. A bejegyzésre a területileg illetékes bányafelügyeletnek a gázelosztó-vezetékre kiadott használatbavételi engedélyére vonatkozó jogerős határozata alapján kerülhet sor, amely az ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzésre alkalmas okirat.

(2) A GET hatálybalépését megelőzően idegen ingatlanon megépült és üzembe helyezett olyan gázelosztó-vezetékek tekintetében, amelyek korábban egybefüggő telephelyen belül csatlakozó-, illetve fogyasztói vezetékként működtek és azok elhelyezésére a szolgalmi jog alapítása az ingatlan-nyilvántartásba is bejegyzett módon nem történt meg, az engedélyes 2007. december 31-ig kérheti, hogy a területileg illetékes bányafelügyelet - a szolgalmi jog (vezetékjog) fennálltának, illetve keletkezése időpontjának megállapításával együtt - a gázelosztó-vezetékre fennmaradási engedélyt adjon ki. Az e rendelkezés szerinti eljárásra az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 48. §-ában foglalt előírások megfelelően irányadók azzal az eltéréssel, hogy a bányafelügyelet műszaki-biztonsági okokból jogosult átalakítási kötelezettséget előírni, továbbá, hogy a jogosultnak nem kell igazolnia építési jogosultságát. A bányafelügyelet szolgalmi jog (vezetékjog) fennálltát megállapító fennmaradási engedélye az ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzésre alkalmas okirat.

(3) A szolgalmi jog (vezetékjog) alapításával összefüggő kártalanítási igény elévülését az (1) bekezdésben meghatározottak szerint a bányafelügyelet által kiadott, a gázelosztó-vezetékre vonatkozó használatbavételi engedélyt tartalmazó határozat jogerőre emelkedésének napjától, a (2) bekezdésben meghatározottak szerint a fennmaradási engedélyben meghatározott keletkezési időponttól kell számítani.

Magyarország Alaptörvénye

XIII. cikk

(1) Mindenkinek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez. A tulajdon társadalmi felelősséggel jár.

(2) Tulajdont kisajátítani csak kivételesen és közérdekből, törvényben meghatározott esetekben és módon, teljes, feltétlen és azonnali kártalanítás mellett lehet.

XXIV. cikk

- (1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni.
- (2) Mindenkinek joga van törvényben meghatározottak szerint a hatóságok által feladatuk teljesítése során neki jogellenesen okozott kár megtérítésére.

1976. évi 24. törvényerejű rendelet
a kisajátításról

1. § E törvényerejű rendelet célja, hogy az általa meghatározott közérdekű célra kisajátítás útján kivételesen lehetővé tegye - **azonnali, teljes és feltétlen kártalanítás ellenében** - nem állami tulajdonban lévő ingatlanok tulajdonjogának megszerzését az állam vagy a helyi önkormányzat részére.

Kártalanítás

8. § (2) A kártalanítást csereingatlannal, pénzben vagy mindkettővel lehet nyújtani.

14. § (1) A kisajátított ingatlanért járó kártalanítás a tulajdonost illeti meg.

16. § A kisajátítással kapcsolatos értékvesztéseket és költségeket meg kell téríteni.

A fentiekben megjelölt, a [REDACTED] Földgázelosztó Zrt által ingatlan-nyilvántartásban bányászolgalmi jog szerzésének időpontjában hatályos rendelkezések szerint **azonnali és teljes kártalanítás ellenében lett volna lehetőség** arra, hogy a kisajátításra vonatkozó jogszabályok rendelkezései szerint az ingatlant terhelő bányászolgalmi jog bejegyzésre kerülhessen.

Az általam vitatott 111/2003. (VII. 29.) Korm. rendelet 36§-a ennek teljesen ellentmondó szabályozása szerint **azonnali és teljes kártalanítás nélkül is lehetővé tette a bányászolgalmi jog bejegyzésére vonatkozó igény teljesítését az ingatlan használója kérelmére.**

Az [REDACTED] Földgázelosztó Zrt észlelte ezt az Alaptörvény ellenes szabályozást, azonnal ki is használta és tudatosan arra irányult az eljárása, hogy kártalanítás fizetése nélkül szerezzen ingatlanhasználati jogot, amely tulajdonjogot korlátozó jog, így egyértelműen beleütközik az Alaptörvénynek a tulajdonjoggal kapcsolatos alaprendelkezéseibe.

XXVIII. cikk

(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely **perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.**

2010. évi CXXX. törvény
a jogalkotásról

2. § (2) Jogszabály **a hatálybalépését megelőző időre nem állapíthat meg kötelezettséget, kötelezettséget nem tehet terhesebbé, valamint nem vonhat el vagy korlátozhat jogot, és nem nyilváníthat valamely magatartást jogellenessé.**

A Kúria kérelemben megjelölt rendelkezése az Alaptörvény általános rendelkezésein túlmenően ezen jogszabály idézett rendelkezését is sérti, amikor **egy később keletkezett jogszabályban bevezetett jogvesztő határidő alkalmazását rendelte el egy korábban keletkezett olyan ügyben, amelyre vonatkozó akkor hatályos jogszabályi rendelkezések ilyen jogvesztő határidőt nem tartalmaztak.**

A Kúria a Kfv.II.37.050/2014/7 sz. alatt kiadott végzésében előírta az eljáró Gyulai Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság részére az alkalmazandó jogszabályokat.

Ebben akként foglalt állást, hogy a **2006. május 29. napján** jogerőssé nyilvánított gázvezeték használatba vételi eljárásban született fennmaradási engedélyt jogerősnek nyilvánította.

Az ekkor hatályos a kisajátításról rendelkező **1976. évi 24. törvényerejű rendelet a jogérvényesítésre határidőt nem állapított meg** a tulajdonjog elévülésének hiányára tekintettel.

Ehhez képest a Kúria akként rendelkezett, hogy az eljáró bíróságnak nem az akkor hatályos rendelkezést, hanem a **2008. január 1-én hatályban lépett 2007. évi CXXIII. törvény rendelkezéseit** **rendelte alkalmazni.**

2007. évi CXXIII. törvény (Kstv.)
a kisajátításról

3. § (1) Kisajátításnak akkor van helye, ha

a) a közérdekű cél megvalósítása az **ingatlanon fennálló tulajdon korlátozásával nem lehetséges**, vagy - külön törvény alapján - a közérdekű használati jog, vezetékjog, szolgalmi jog alapításában a **tulajdonossal nem jött létre megállapodás**, illetve e jogokat az illetékes hatóság nem engedélyezte;

5. § (1) A 2. § n)-o) pontja alapján az ingatlan **megvásárlása és kisajátítása** kezdeményezésének joga **az ingatlan tulajdonosát is megilleti**, ha

a) az ingatlan tulajdonjogát a b) vagy c) pont szerinti tulajdoni korlátozás előtt szerezte meg, és

b) az ingatlan rendeltetését a helyi építési szabályzat, illetőleg szabályozási terv valamely később megvalósítandó - jogszabályban megállapított - olyan közérdekű célban határozza meg, amelynek megvalósítása a tulajdonostól nem várható el, és ez a tulajdonosi és építési jogokat,

c) a 2. § o) pontja szerinti kisajátítási célokhoz kapcsolódó közérdekű használati jog, vezetékjog, szolgalmi jog - a jog létesítését követően - az ingatlan rendeltetészerű használatát jelentősen akadályozza vagy megszünteti.

(3) Az (1) bekezdés c) pontja szerinti esetben a közérdekű cél jogosultjának a kisajátítási kérelem benyújtására vonatkozó kötelezését a tulajdonos a létesítmény használatbavételi engedélye végrehajthatóvá válásától **számított két évig kérheti.**

Tehát a Kúria álláspontja szerint mire a Kstv hatályba lépett a kártalanítási igényem gyakorlatilag elévült mivel ennyi időtartam telt el a szolgalmi bejegyzésre és az új jogszabály hatályba lépése között.

Azon túlmenően, hogy nem rendelkezhetett volna visszamenőleges jogalkalmazásról az eljárás bíróságot is visszamenőleges jogalkalmazásra kényszerítette.

Mivel minden jogszabálynak alapvető eleme volt, hogy a kisajátítást kérő kérelmére kellett az eljárást megindítani és a kártalanítást megállapítani, a perbeli ügyben ezt a jogszabályi kötelezettséget is átléphettem a [REDACTED] Földgázelosztó Zrt.

A beadvány alapját képező Kfv.III. 37.973/2015/5 sz. ítélet gyakorlatilag megerősíti a korábbi végzésében leírt elbírálási elveket, ezzel kizárva, hogy bármilyen kártalanításhoz juthassak tulajdonjogom korlátozása okán.

A fentiekben részletezett jogszabályi rendelkezések alapján az általam aggályosnak tartott 111/2003. (VII. 29.) Korm. rendelet 36§-a, ill. a Kúria kifogásolt rendelkezése anélkül okozott részemre kárt, hogy a kárt okozó eljárásban – inatlan-nyilvántartási bejegyzési eljárás – félként részt vehettem volna, tehát a kár az Alaptörvény ellenes jogszabály rendelkezésének alkalmazásával közvetlenül bekövetkezett anélkül, hogy bármilyen jogorvoslati lehetőségem lett volna.

Mivel az Alaptörvény és a részletjogszabályok egyidejű kártalanítási kötelezettséget állapítanak meg, ebből egyenesen levezethető, hogy az egyidejűség következtében csak a korabeli jogszabályok lehettek volna csak alkalmazhatók.

Az Alkotmány - Alaptörvény rendelkezéseiből egyértelműen levezethető, amennyiben egyidejű kártalanítás nem történik, úgy tulajdonjog korlátozására sem kerülhet sor. Jelen ügyben anélkül került sor a tulajdonjog korlátozására, hogy kártalanítás megállapítására sor került volna, így az Alaptörvény ellenes jogalkalmazás ezen egy okból is megállapítható.

A fentiek alapján kérem a vitatott jogszabályi rész és az ítélet megsemmisítését.

Mivel ez az utolsó jogi lehetőségem a kártalanítás megállapítása érdekében, ennek sikertelensége esetén más lehetőségem nem lévén a Strasbourgi Emberi Jogi Bírósághoz lések kénytelen fordulni.

Kérem az alapügy - Gyulai Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 7.K.27.137/2014 ügy iratait beszerezni.

Melléklet:

- Gyulai Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 7.K.27.137/2014/35 sz. ítélete
- Kúria Kfv.II.37.050/2014/7 sz. alatt kiadott végzése
- Kúria Kfv.III. 37.973/2015/5 sz. alatt kiadott ítélete
- Ügyvédi meghatalmazás

Csorvás 2016. május 25.

Tisztelettel:

[REDACTED] kérelmező

